

HAMMASTEKNIKKO

HAMMASTEKNISEN ALAN ERIKOISLEHTI 4/2018

TÄSSÄ NUMEROSSA

HAMMASTEKNIKKO
70 VUOTTA
HAMMASTEKNISEN ALAN ERIKOISLEHTI

EHT-tilin pikaesittely
s. 8

EHT-kurssi 2018
s. 10

Vuoden EHT 2018
s. 19

Hammastekniikan Kevätluentopäivät
Turussa 30.03.2019
s. 6

Rauhallista Joulua!

kaikille
Hammasteknikon
parissa
viihtyneille

inEos X5 -skanneri
+ avoin ohjelmisto

INLAB MC X5

jyrsin INLAB MC X5
tai INLAB MC XL
+ INFIRE-sintrausuuni
zirkoniapoltoon

inLab-järjestelmäpaketti

VARMISTAA VAHVAT TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT LABORATORIOILLES!

Täydellinen ratkaisu tehokkaaseen laboratorioon

Täysin uudelleen hammasteknikoille suunniteltu inLab-järjestelmäpaketti ja inLab SW 16.0 Basic -ohjelmisto lisämoduleineen vastaa tämän päivän tarpeita. Helppo ja monipuolinen. Opastavat ja optimoidut käyttöliittymät ja kaikkiin suuntiin avoin ohjelmisto.

Huippujyrsin INLAB MC X5

Erittäin helppokäyttöinen jyrsin.
Laajan materiaalivalikoima.
Käytettävissä yleiskoon kiekkoja ja
blokkeja vapaasti eri valmistajilta.
Jyrsii ja hioo millä tahansa ohjelmistolla suunnitellut työt (STL).
Märkä- ja kuivajyrsintä/hionta tai niiden yhdistelmä.
Automaattinen terän vaihto ja automaattinen imulaitteisto.
Nopea päivittäishuolto. **Pyydä esittely!**

Meiltä löydät myös laajan ja monipuolisen materiaalivalikoiman laboratoriotyöskentelyyn.

Laboratoriotuotemyynti

p. 010 588 6400

www.hammasvaline.fi
kauppa.hammasvaline.fi

tuotetiedustelut
aluepäällikkö Kaija Rappu
puh. 043 825 9475

Joulunaikana saa rauhoittua

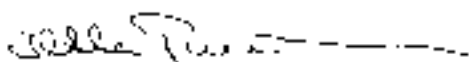
Kaikille lukijoille on varmasti edellisten Hammasteknikkolehtien sekä hammasteknisen alan verkkosivujen tiedotuksen yhteydessä tullut selväksi, että ympäristömme on hammasteknisessäkin mielessä suurten muutosten kourissa. Valtiovallan, viranomaisten sekä EU:n viranomaisten taholla on riittänyt kiireitä - kuin Korvatunturilla konsanaan. Muutoksia on tulossa lukuisten eri viranomaissäädösten muodossa. Muutoksista suurimpia ja kummaksuntaa aiheuttavia ovat epäilemättä verohallinnon tulkinnot arvonlisäverotuksen suhteen sekä Terveystieteiden laitteen ja tarvikkeita koskeva sääntely EU:n asetuksella, joka astuu voimaan vuonna 2020. Positiivisia muutoksia on luvassa, erityisesti erikoishammasteknikoiden toimintaa koskien. Toimintatapa, jossa hammaslääkäri lähettää potilaan erikoishammasteknikolle esim. hampaanlisäykseen tai vaikkapa pohjaukseen ei enää olisikaan tulevaisuudessa lainvastaista. Lainmuutos tästä lähetemenettelystä on pidemmällä kuin koskaan aiemmin.

Tämän Hammasteknikkolehden sisältö on poikkeuksellisesti toimialaamme koskevien yhteiskunnan muutosten täyttämä, varsinaisia työtekniisiä artikkeleita ei ole. Tämän lehden sivuille on koottu lähes kaikki viranomaispuolelta tulleet tai tulevat muutokset, sellaisina kuin ne tämän hetken tiedon mukaan ovat. Ja vielä jää puuttumaankin, tietoturva koskevaa asiaa saataneen seuraavan lehden mukana kaikille tiedoksi, kuten tuoreempaa tietoa muidenkin muutosten vaikutuksista ja vaatimuksista.

Arvonlisäveron osalta olemme odotelleet keskusverolautakunnan päätöstä hammasteknikoita koskevasta arvonlisämenettelystä. Odottavan aika on pitkä kuten tiedämme. Lausuntopyyntö jätettiin verohallinnolle heinäkuun alussa, tästäkin aiheesta tämän lehden sivuilla lisätietoa, vaikka valitettavasti emme päässeet uutisoimaan vielä keskusverolautakunnan päätöstä.

Joulu on joka tapauksessa rauhoittumisen aikaa. Arkihuolet pitää heittää syrjään hetkeksi ja nauttia joulunajan hiljaisista hetkistä.

Rauhaisaa Joulua kaikille lukijoille.

Ilkka Tuominen
puheenjohtaja SHtS ry

HAMMASTEKNIKKO

Julkaisija: Suomen Hammasteknikkoseura ry • 73. vuosikerta • No 4/2018 • ISSN 0780-7783

vt. Päätoimittaja:

Ilkka Tuominen

Puh: 040 540 4880

Toimituksen osoite:

Mannerheimintie 52 A1

00250 Helsinki

shts@hammasteknikko.fi

www.hammasteknikko.fi

Puh: 09-278 7850

Fax: 09-436 2131

Paino: Painotalo Plus Digital Oy

Laskutusasiat:

Juha Pentikäinen

Puh: 050-413 6199

Taitto: Eero Mattila

Puh. 0400-790 889

Toimituskunta:

Kirsi Raunio, SHtS

Tapio Jokela, SHtS

Henry Salmelainen, HlabL

Teppo Kariluoto, EHTL

SHtS ry:n Hallitus

Puheenjohtaja:

Ilkka Tuominen, Helsinki

Jäsenet:

Teppo Kariluoto, varapj.

Kirsi Raunio, Seinäjoki

Heidi Koskela, Rauma

Tapio Jokela, Helsinki

Varajäsenet:

Teemu Oinio, Helsinki

Jukka Salonen, Kerava

Hammasteknikko on Suomen Hammasteknikkoseura ry:n jäsenlehti, joka jaetaan jäsenille jäsenmaksua vastaan. Lehden artikkelit ovat valistusaineistona vapaasti lainattavissa. Lähde mainittava.

Sisältö:

Pääkirjoitus 3

Ilkka Tuominen

Verokeskustelu

Messukeskuksessa 4

Markku Annaniemi

Verohallinto ja EU-komissio eri

linjoilla ALV asioissa 5

EHT Ilkka Tuominen

Hammastekniikan kevätluentopäivät 30.03.2018 6

Ht Teemu Oinio

EHT-tilin pikaesittely 8

EHT Teppo Kariluoto

EHT- kurssi 2018 10

EHT Ilkka Garaisi

Hammastekniikan

syysluentopäivät 2018 13

EHT Ilkka Tuominen

Jäsenet ilmoittavat 16

EHT Teppo Kariluoto

Vuoden EHT 2018 19

STM- työryhmän raporttiluon-

nos lähti lausuntokierrokselle

..... 22

EHT Teppo Kariluoto

Mediakortti 2019 30

**Hammasteknikko 1/2019
ilmestyy viikolla 9.**

**aineisto toimitukseen
11.02. mennessä**

Verokeskustelu Messukeskuksessa

**Odontologi 2018 Hammas-
tekniikan syysluentopäivien
yhteydessä 23.11. järjestet-
tiin paneelikeskustelu, jon-
ka aiheena oli arvonlisävero-
tus hammaslaboratoriossa
valmistetuissa tuotteissa.
Paneelin puheenjohtajana
toimi Jukka Salonen ja jäse-
ninä Teppo Kariluoto, Terhi
Klint-Pihlajamaa, Ilkka Tuo-
minen ja Markku Annanie-
mi. Mukaan oli saatu myös
verohallinnosta johtava vero-
asiantuntija Kati Tamminen.**

Paneelikeskustelun yleisö oli aktiivista ja osallistui hyvin keskusteluun. Ensinnäkin kiinnosti miksi verohallinto nyt yli kahdenkymmenen vuoden jälkeen lisää osaan hammaslaboratorion valmistamiin tuotteisiin arvonlisäveron. Tamminen mukaan myös verohallinnossa on menossa sote-projekti, jossa käydään läpi muitakin terveydenhuollon aloja kuin hammaslaboratoriot.

Kati Tamminen toi esille, että verohallinnon mukaan arvonlisäverolain 36 §:n mukaisina hammasproteesina pidetään implantteja, tekohampaita, siltoja ja kruunuja. Kaikista muista hammaslaboratoriossa valmistetuista tuotteista tulee suorittaa arvonlisäveroa ESIM. purentakiskot, hammassuojat ja oikomislaitteet. Mainittakoon tässä yhteydessä, että kyseessä on verohallinnon kanta ja, että asian käsittely on vielä kesken keskusverolautakunnassa ja sen päätöksen jälkeen asia saattaa edetä vielä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Jos hammaslaboratorio valmistaa sekä arvonlisäverollisia että arvonlisäverottomia tuotteita tehdään vähennykset edellä mainittujen tuotteiden liikevaihtojen suhteen mukaan.

Hammaslääkärin luovuttaessa purentakiskon potilaalleen on arvonlisävero potilaalle avoin eli hinnassa näkyy alv. 24%. Tämä johtuu siitä, että Korkein hallinto-oikeus antoi 21.11.2018 päätöksen, jonka mukaan hammaslääkärin luovuttaessa potilaalle purentakiskon on siitä suoritettava arvonlisävero. Sen sijaan hammaslääkärin luovuttaessa hammaslaboratorion tekemän oikomislaitteen potilaalleen on arvonlisävero piilevä. Eli potilaalle ei näy oikomislaitteen hinnassa oleva arvonlisävero.

Pitkään keskusteltiin myös siitä minkälainen on verotuskohtelu, kun hammaslääkäriasemalla työskentelee hammasteknikko valmistamassa purentakiskoja ja oikomislaitteita, jotka hammaslääkäri luovuttaa potilaalle. Purentakiskon luovutuksen yhteydessä arvonlisävero lisätään hintaan mutta ilmeisesti ei oikomislaitteen osalta, koska hammaslääkäriasema ei ole ostanut oikomislaitetta hammaslaboratoriosta vaan valmistanut sen itse. Jos taas samaan konserniin kuuluvalla hammaslaboratoriolla ja hammaslääkäriasemalla on omat y-tunnukset ja he käyvät keskenään kauppaa on myös oikomislaitteissa arvonlisävero ja se on piilevä potilaalle.

Jos hammaslääkäriasema aloittaisi oikomislaitteiden myynnin muille kuin omille potilaille esim. terveyskeskuksille oletettavaa on, että verohallinto katsoisi toiminnan olevan hammaslaboratoriotoimintaa vaikka yrityksen nimi olisikin hammaslääkäriasema. Täysin yksiselitteistä vastausta ei näihin kysymyksiin saatu.

Kysyttäessä miten verohallinto turvaa sen, että kaikki yrittäjät ovat tasa-arvoisessa asemassa ja maksavat arvonlisäveron Tamminen vastasi, että verohallinto suorittaa valvontaa. Tarkemmin Tamminen ei lähtenyt erittelemään miten tehokasta valvontaa on ja miten kattavaa.

Arvonlisäverorekisteriin hammaslaboratorioiden on tullut liittyä 1.9. alkaen, joka on ollut kohtuullisen hyvin tiedossa alan järjestöjen tiedottamisen ansiosta. Verotarkastuksen yhteydessä, jos ilmenee ettei arvonlisäveroa ole suoritettu on sanktiona veron maksaminen takautuvasti.

Verohallinto aikoo julkaista Terveyden- sairaanhoidon arvonlisäverotus ohjeen vuodenvaihteen jälkeen.

Hammasalan järjestöjen yhteinen lausunto koskien Verohallinnon päivitettyä ohjetta terveyden- ja sairaanhoidon arvonlisäverotuksesta löytyy seuran sivuilta alla olevasta osoitteesta:
http://hammasteknikko.fi/tiedotot/Alv_Lausunto_15082018.pdf

Verohallinto ja EU-komissio eri linjoilla arvonlisäveroasiassa

Verohallinnon tiedote 7.12.2018:

"Korkein hallinto-oikeus antoi 21.11.2018 päätöksen (KHO 21.11.2018 T 5397), joka koski hammaslääkäriaseman myymien purentakiskojen arvonlisäverotusta. Potilas käytti purentakiskoa omaehtoisesti, ja purentakiskon hoitava vaikutus perustui purentakiskon käyttämiseen. Purentakiskoa ei pidetty hoitoon tavanomaisesti liittyvänä tavarana, jonka hoitotoimen harjoittaja luovuttaa hoidon yhteydessä. Hammaslääkäriaseman tuli suorittaa arvonlisäveroa purentakiskon myynnistä.

Purentakiskojen myynti on jatkossa arvonlisäverollista. Päätöksessä esitettyjä periaatteita sovelletaan myös muihin terveyden- ja sairaanhoitopalvelujen tarjoajien myyntiin tavaroihin.

Hammaslaboratorioiden tavaroiden myynti on arvonlisäverollista. Ainoastaan hammaslaboratorioiden myymät hammasproteesit ovat arvonlisäverottomia. Hammasproteeseja ovat kiinteät hammasproteesit, kuten kruunut, sillat ja implantit sekä irtaimet hammasproteesit, kuten tekohampaat. Kaikkien muiden tavaroiden myynnistä hammaslaboratoriot suorittavat arvonlisäveroa."

Selvennyksenä kaikille, että kyseessä on verohallinnon tiedote, jossa ensimmäinen kappale käsittelee KHO:n päätöstä. Päätöksessä KHO linjaa purentakiskon alvillisuutta, kun hammaslääkäri luovuttaa kiskon potilaalle.

Kaksi seuraava kappaleta ovat verohallinnon tiedotusta heidän omasta näkemyksestään (aika selkeästi tällä kertaa).

Muistutuksena kaikille, että edelleen on kesken käsittely keskusvero-

lautakunnassa purentakiskon alvillisuudesta, kun hammaslaboratorio luovuttaa sen tilaajalla eli hammaslääkärille tai terveyskeskukselle.

Hammasteknisen alan arvonlisävero tulkintaa odotellessa

Arvonlisävero hammasteknisissä tuotteissa on herättänyt ja herättää ihmettelyä ja tunteita. Verohallinnon tulkintaa on kummasteltu laajalti, niin hammasteknikoiden kuin hammaslääkäreiden keskuudessa. Verohallinnon tulkinta perustuu outoon tulkintaan arvonlisäverolaista ja arvonlisäverodirektiivistä. Tähän verohallinnon tulkintaan on haettu keskusverolautakunnan tulkintaa asiasta heinäkuun alussa toimittulla ennakkoratkaisuhakemuksella.

Hammasteknisen alan ns. kansalaiskeräys on saanut ilahduttavalla tavalla alalla toimivat yritykset ja yksityishenkilöt mukaan talkoisiin. Olemme lähteneet kaikki järjestöt yhdessä hakemaan asiaan pätevämpiä ratkaisua ja tulkintaa arvonlisäveroasiasta. Kustannusarvio tästä asianmukaisesta ja oikeudenmukaisesta käsittelystä on n. viisitoistuhatta + alv. Tästä kustannusarvion summasta on ammattikunnan lahjoituksina saatu kasaan lähes 75 %, suuri kiitos tästä teille kaikille arvoisat lukijat.

Keskusverolautakunnan päätöstä odotellessa tässä kaikille lukijoille perustietoa lainsäädännöstä, EU direktiivistä sekä EU komission arvonlisäverokomitean tulkinnasta.

Verohallinnon tulkinta perustuu yksinomaan tiukkaan arvonlisäverolain tulkintaan. **Lain 36 pykälässä kohta 3, Veroa ei suoriteta "hammaslääkäriin, hammasteknikon tai erikoishammasteknikon myymät**

hammasproteesit ja niihin kohdistuvat hammastekniset työsuoritukset".

Arvonlisäverolakiin ei ole yhdistetty (implementoitu) arvonlisäverodirektiivin säädöksiä samasta aiheesta. **Arvonlisäverodirektiivin artikla 132 kohta 1 säättää: "Jäsenvaltioiden on vapautettava verosta seuraavat liiketoimet: kohta e) Hammasteknikkojen ammatilliset palvelujen suoritukset sekä hammaslääkärien ja hammasteknikkojen suorittamat hammasproteesien luovutukset".**

Tässä yhteydessä voidaan aivan perustellusti esittää kysymys - Mitä ovat hammasteknikkojen ammatilliset palvelujen suoritukset? EU komissio antaa meille tähänkin vastauksen. Komission arvonlisäverokomitea on tulkinnut (arvonlisäverokomitean workin paper 880), että hammasteknikkojen palvelut ovat kohdan 3.2.1 mukaan niitä tyyppisiä hammasteknikon työtehtäviä, joista mainitaan erikseen kohdassa 3.1.1 . **Hammasteknikon työtehtäviin kuuluu seuraavien tuotteiden valmistus: hammaskruunut, sillat sekä implantit lisäksi kokoproteesit, irrotettavat hammasproteesit sekä kasvoproteesit, oikomiskojeet sekä hammassuojat.**

EU komission arvonlisäverokomitean working paper 880 (linkki alla)

◆ EHT Ilkka Tuominen

Hammastekniikan kevätluentopäivät

30.03.2019, Turku

Hammastekniikan kevätluentopäivät palaavat Turkuun muutaman vuoden tauon jälkeen. Tiedossa mielenkiintoisia luentoja, näytteilleasettajien esittely sekä iltajuhla hyvässä seurassa.

Kaikki mukaan, vanhoista tekijöistä opiskelijoihin!

PERJANTAI 29.03.2019

Saapuminen Turkuun iltapäivästä

Hotellimajoitus Radisson Blu Marina Palace hotellista

Järjestökokoukset (Paikka ja aikataulu tarkentuvat seuraavaan Hammasteknikkolehteen sekä facebook eventtiin: **HAMMASTEKNIIKAN KEVÄTLUENTOPÄIVÄT 2019**)

LAUANTAI 30.03.2019

Turun ammattikorkeakoulu

Joukahaisenkatu 3, 20520 Turku, C-siipi

08.30 – 09.00 ILMOITTAUTUMINEN JA KAHVI

09.00 – 09.45 **eLab värinmääritys – ratkaisu ongelmiin?**

EHT Esko Kähkönen

09.45 – 10.30 **Mini-implantit oikomishoidossa**

Ht Teemu Oinio

10.30 – 10.45 TAUKO

10.45 – 11.30 **1. Hammaslaboratorion järjestys**

2. Kierrätys hammaslaboratoriossa

Hammasteknikko-oppilaat

11.30 – 13.00 NÄYTTELYYN TUTUSTUMINEN JA RUOKAILU

13.00 – 13.45 **Uuden 3D-tulostimen kehitykseen vaikuttavat asiat**

Tero Rakkolainen

13.45 – 14.30 **EHT lähetehankekatsaus**

Lähetehanke työryhmä/EHTL

14.30 – 15.00 NÄYTTELYYN TUTUSTUMINEN

15.00 – 16.00 **EU asetuksen vaikutukset hammaslaboratorioiden toimintaan 2020**

ILMOITTAUDU NETISSÄ 08.03.2019 MENNESSÄ!

• www.hammasteknikko.fi –

Tai sihteeri@hammasteknikko.fi tai 050-4136199/Juha Pentikäinen, sihteeri

ENNAKKOILMOITTAUTUMINEN ON SITOVA, LASKUA EI HYVITETÄ. –

Tapahtuman FACEBOOK event nimellä:

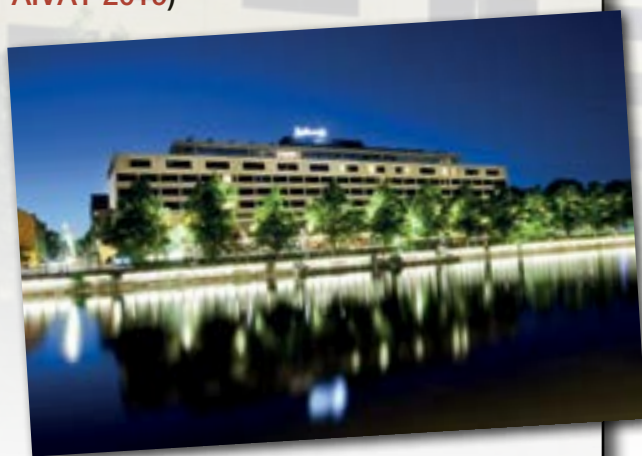
Hammastekniikan kevätluentopäivät 2019

LUENTOMAKSU: Jäsen 150 euroa, Ei jäsen 210 euroa

Jälki-ilmoittautuminen Jäsen 210 euroa, Ei jäsen 270 euroa

Opiskelijat 0 euroa.

**(LUENTOMAKSU SISÄLTÄÄ PÄÄSYN LUENNOILLE
JA NÄYTTELYYN SEKÄ LOUNAAN JA KAHVIT)**

MAJOITTUMINEN RADISSON BLU MARINA PALACE HOTELLISSA 29. – 31.3.2019

(Linnankatu 32, 20100 Turku)

HUONEHINTA/VRK

122 EUR / yhden hengen huone, River View

122 EUR / kahden hengen huone, River View

Hinnat sisältävät Super Breakfast –buffetaamiaisen (ALV 14%), huoneosuuden ALV:n (10%) sekä saunan.

VARAUKSET:

Radisson Blu myyntipalvelu

Puhelin: +35820 1234 700 / yksittäiset huonevaraukset

Sähköposti: reservations.Finland@RadissonBlu.com

Hammasteknikkoseuralla on kiintiö hotellihuoneiden varauksissa.

Ole nopea ja varaa majoitus tarjoushintaan, mainitse varatessa tunnus: **HAMMASTEKNIikka**

Kiintiövarauksessa jokainen varaa ja maksaa oman huoneensa. Huoneet ovat käytössäne tulopäivänä klo 15.00 jälkeen ja ne tulee luovuttaa lähtöpäivänä viimeistään klo 12.00.

Iltajuhla Radisson Blu Marina Palacen Submarina juhlatilassa 30.03.2019

Pitkän luontopäivän jälkeen on mukava rentoutua hyvässä seurassa Hammasteknikkoseuran virkistystoimikunnan järjestämässä iltajuhlissa. Iltajuhla on tarkoitettu kaikille hampaantekijöille, näytteilleasettajille ja ystäville.

Luvassa buffet illallinen, rentoa fiilistä, vapaita puheita sekä yllätysesiihtyjä.

19.00 Tervetuliaismalja ja alkupuhe

19.15 Juhlaillallinen

20.30 Yllätysesiihtyjä

menu: SAIL WITH ME - AIRISTO BY NIGHT

Sillitartar, kirjolohenmätitä ja mallasleipää

Sinappi- ja valkosipulisilakkaa

Graavattua siikaa, pikkelöityjä kantarelleja ja fenkolia sekä katajanmarjasinappikastiketta

Katkarapuja skagen

Keltajuuricarpaccio, vuohenjuustomurua ja vesikrassia

Raikasta salaattia, puolikuivattua tomaattia ja saaristolaisleipäkrutonkeja

Mustajuurisalaattia

Rosmariinilla maustettua karitsan paahtopaistia ja punasipulihilloketta

Linnapaistia, paahdettuja juureksia ja kaprismajoneesia

Savuporotartar ja pellavansiemencrostini

Porkkanavarrasleipää ja kirnuvoita

Tilliperunoita

Miedosti savustettua lohta ja rapukastiketta

Ylikypsää häränrintaa ja tummaa valkosipuli-omenakastiketta

Piparjuuri-perunagratiinia

Hunajaglaseerattuja juureksia

Tyrni-suklaajäädystä ja vadelmakastiketta

Mustikkaista brita-torttua

Kahvi/tee

ILTAJUHLAN HINTA 65 euroa

(Sisältää buffet illallisen, kaksi kaatoa viiniä ja hyvän meiningin!)

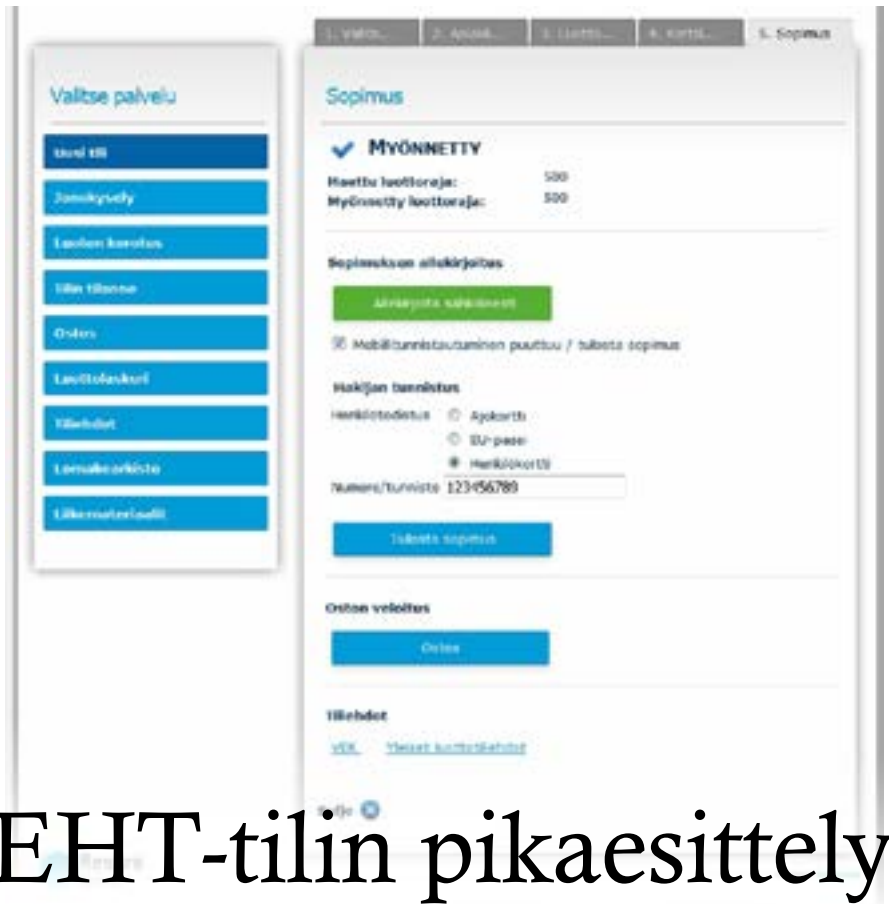
Ilmoittautumiset 08.03.2019 mennessä:

sihteeri@hammasteknikko.fi (aiheeksi: iltajuhlaan ilmoittautuminen) ilmoitathan erityisruokavaliosta. tai 050-4136199/Juha Pentikäinen, sihteeri

Tässä pikaesittelyssä yritän hieman kuvailla, kuinka Resurs Bankin EHT-tilin käyttö käytännössä sujuu.

EHT-tili on Resurs Bankin ja Erikoishammastekniikkiön välisen yhteistyösopimuksen perusteella liiton jäsenille räätälöity kauppiassopimus. Palvelu on web-selainpohjainen, joten käyttöön tarvitaan tietokone, tulostin ja internetyhteys. (Palvelun käyttö edellyttää että olet tehnyt yhteistyösopimuksen ja saanut sähköpostiisi käyttäjätunnukset sekä salasanat kauppiasportaaliin. Lisätietoa liittymisestä saat EHT-liiton jäsenien Intranetsivuilta)

Silloin kun asiakas on kiinnostunut maksamaan laskulla tai osamaksulla, kerron asiakkaalleni että käytän laskutusjärjestelmänä Resurs Bankin EHT-tiliä. Ja samaa järjestelmää käyttävät myös tuhannet suomalaiset myymälät, isoissakin ketjuissa. Selvitän asiakkaalle että Resurs Bank hoitaa laskutuksen ja voitte itse kotona päättää, haluatteko maksaa laskun heti lähiaikoina tai vaikkapa osamaksuerissä. Esittelyn lopuksi annan asiakkaalle esitteet, jotta hän voi tutustua niihin kotona kaikessa rauhassa.

EHT-tilin pikaesittely

Jos asiakas valitsee EHT-tilin

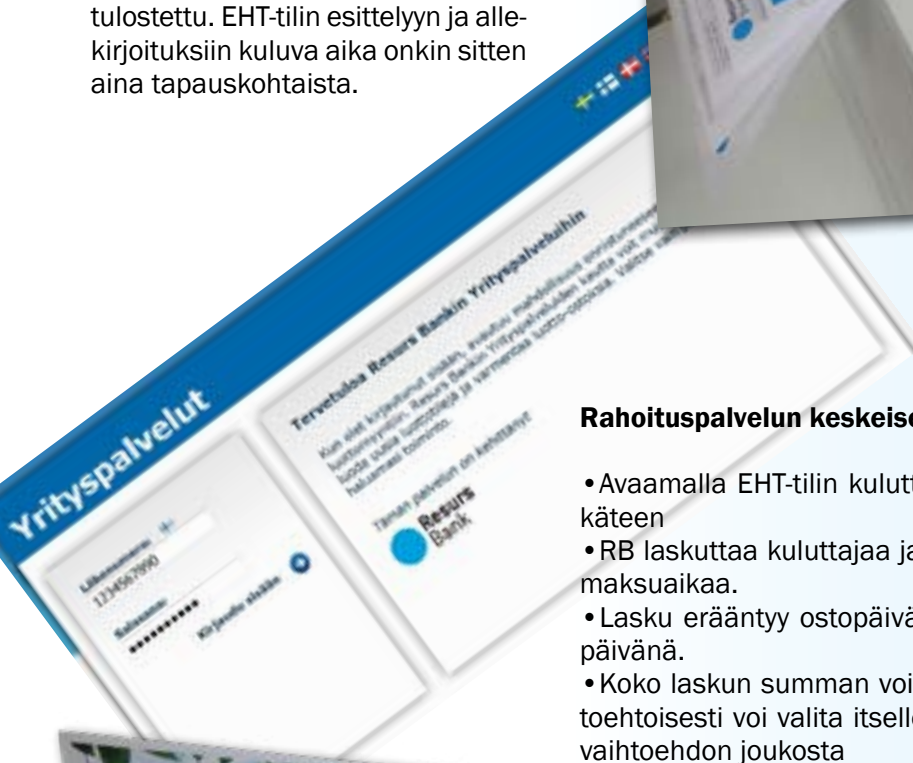
Tilin voi luoda vaikka viimeisellä käyntikerralla, kunhan asiakas on ehtinyt tutustua ehtoihin. Tilin luominen aloitetaan tarkistamalla asiakkaan henkilöllisyys (Ajokortti, EU-passi tai henkilökortti), jonka jälkeen kirjaututaan Resurs Bankin Yrityspalveluun.

1. Valitaan luottotuote "EHT-tili" ja määritellään ostosumma.
2. Syötetään asiakkaan henkilötunnus.
3. Tarkistetaan asiakkaalta oikeaksi mahdolliset esitetyt tiedot ja tarvittaessa lisätään puhelinnumero ja halutessa lisätään sähköpostiosoite. Asetetaan luottoraja (100-2000€) sekä tarvittaessa mahdollinen myyjäkoodi. Tämän jälkeen järjestelmä antaa päätöksen luotosta.
  - Asiakas voi allekirjoittaa sopimuksen myös sähköisesti (mobiilitunnistautuminen). Tässä testissä tulostin sopimukset paperille allekirjoitettavaksi.
4. Merkitään tunnistustapa (Ajokortti, EU-passi tai henkilökortti) sekä sen numero/tunniste.
5. Tulostetaan luottosopimukset (3 kpl. asiakkaan, liikkeen ja Resurs Bankin kappale) sekä asiakkaalle (VEK) Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottoehdot. Yleisiä ehtoja ei välttämättä kannata tulostaa, koska Resurs Bankin antamista materiaaleista löytyy pieni potilaalle luovutettava Yleiset ehdot -vihkonen.
6. Tämän jälkeen voi tehdä ostoksen, jossa syötetään mm. asiakkaan henkilötunnus, EHT-tilin tilinumero, ostosumma ja tulostetaan kuitit luotto-oston varmennukselle (2 kpl. asiakkaan ja liikkeen kappale)
7. Allekirjoitetaan sopimukset sekä luotto-ostos kuitit. Eli, nimikirjoituksia kirjoitetaan asiakkaan kanssa viiteen paperiin.
8. Yrittäjä postittaa valmiilla kirjekuorella Resurs Bankin kappaleen luottosopimuksesta valmiilla kirjekuorella (postimaksu maksettu)

Luottosopimuksen käsitelyään Resurs Bank postittaa laskun asiakkaalle, väestörekisterin mukaiseen osoitteeseen. Lasku erääntyy ostopäivän jälkeisen kalenterikuukauden viimeisenä päivänä. Asiakas voi maksaa sen eräpäivänä kuluitta pois, vaihtoehtoisesti hän voi myös valita sopivimman erämaksuohjelman viiden eri vaihtoehdon joukosta. Yrittäjä saa koko summan tililleen muutaman päivän sisällä.

Kuluton ja luottoriskitön

EHT-tili on yrittäjälle kuluton ja luottoriskitön tapa laskuttaa. Nettipohjainen järjestelmä toimii vallan sutjakasti. Muutamissa minuuteissa on luotu uusi tili, ostos kirjattu ja paperit tulostettu. EHT-tilin esittelyyn ja allekirjoituksiin kuluva aika onkin sitten aina tapauskohtaista.

Rahoituspalvelun keskeiset edut ja ominaisuudet potilaan kannalta:

- Avaamalla EHT-tilin kuluttaja saa luotto- ja osamaksulupauksen etukäteen
- RB laskuttaa kuluttajaa ja myöntää 30 - 60 pv korotonta ja kulutonta maksuaikaa.
- Lasku erääntyy ostopäivän jälkeisen kalenterikuukauden viimeisenä päivänä.
- Koko laskun summan voi maksaa sen eräpäivänä kuluitta pois, vaihtoehtoisesti voi valita itselle sopivimman erämaksuohjelman viiden eri vaihtoehdon joukosta
- Erämaksuohjelma käynnistyy automaattisesti maksamalla laskusta valitsemansa maksuohjelman ensimmäisen maksuerän

Erikoishammasteknikon kannalta:

- EHT voi tarjota riskittömän ja joustavan rahoitusratkaisun potilaalleen
- Potilaalle avataan EHT-tili ennen työn aloittamista ja näin varmistetaan rahoituskelpoisuus
- Ei yllätyksiä eikä kielteisiä luottopäätöksiä työn laskutusvaiheessa
- Kuluttajan tili säilyy seuraavaa asiointikertaa tai lisäostoja varten
- Resurs Bank kantaa luottoriskin ja tilittää viipymättä oston kauppiaille
- Toimitamme tarvittavan myynti- ja markkinointimateriaalin toimipisteeseenne
- Palvelu on web-selainpohjainen, tarvitaan vain tietokone ja internetyhteys
- Täytyä vain potilaan henkilötunnus ja oston summa
- Palvelumme on kauppiaille maksuton

Plandent Oy kiittää
kaikkia asiakkaitaan ja
yhteistyökumppaneitaan
kuluneesta vuodesta
sekä toivottaa
rauhallista joulua
ja onnellista
uutta vuotta 2019!

Tänä vuonna tuemme
joululahjoituksella
vähävaraisia lapsiperheitä.

Plandent

www.plandent.fi

◆ EHT Iikka Garaisi

EHT-kurssi 2018

Yläriivi:

Juha Nykänen, Kirsi Raunio, Riku Horelli, Sami Jatkola,
Jani Ulma, Kimmo Räsänen, Matti Orhanen

Keskiriivi:

Hanna Juola, Mauri Munne, **Iikka Garaisi EHT-kurssin
vetäjä**, Heli Voutilainen (alaviistoon minusta), Satumari
Kuokkanen, Elina Varjoranta (alaviistoon Satusta), Ka-
tariina Ruisvaara, Sirkka Müller

Alarivi:

Vesa Tilles, Satu Oksanen, Tiina Salonvaara, Markus
Munne, Reija Linnavuori, Virpi Vuollet

Paikalla eivät olleet:

Tommi Halonen, Henry Pöyhönen, Mia Niemi, Anita
Shemeikka

Hml 4 v kurssikuva

Yhteinen seminaari liittyy uusimuotoiseen hammas-
lääketieteen opetukseen, ”flipattuun” eli käänteisen
oppimisen menetelmään perustuvaan irtoprotetiikan
opetukseen, jonka pilottiopena on Itä-Suomen yliopis-
tossa HLL, hammaslääkärinkouluttaja **Satu Korpisaari**.
Erikoishammasteknikkokurssilaiset osallistuivat ham-
maslääkärien kanssa samoille luennoille.

UUSIEN MESTARIKIRJOJEN JAKOTILAISSUUS 1.2.2019

Hammasteknikkomestarit on järjestönä toiminut 55 vuotta. Siihen kuuluu nelisenkymmentä jäsentä. Vuonna 2013 aloittaneista 19 hengen kisälliryhmästä hyväksytysti erityisoppiohjelman suorittaneet tulevat saamaan mestarikirjansa.

Möötti järjestetään mestarikunnan kesken Porvoon lähistöllä Sannäsin Kartanossa arvokkain perinteisin menoin.

Kuusi vuotta sitten käynnistyi muutaman aktiivisen toimesta suunnittelutyö uudeksi oppiohjelmaksi, jolla saavutetaan hammasteknikkomestarin erityispätevyys. Erityispätevyysoppiohjelman tarkoituksena on kehittää omaa osaamistaan hammasteknikkona itse valitsemillaan kursseilla ja luennoilla. Laaja-alaisia luentoja ja kursseja tulee olla yhteensä 200 tuntia. Niiden sisällöstä kisälli laatii portfolion, josta ilmenee opiskelijan kehittyminen. Jokaisella kisällillä on nimetty mentori, jonka kanssa hän käy jatkuvaa keskustelua opiskelunsa edetessä. Kisällin tulee suorittaa kirjallinen koe, jolla arvioidaan tiedollista osaamista. Oppiaikana tulee tehdä vähintään yksi harjoitustyö, joka myös arvostellaan. Sekä varsinainen mestarityö, jonka työsuunnitelma tulee olla tarkastusmestarien hyväksymä. Mestarityön tarkastuksen tekevät tehtävään valitut tarkastusmestarit. He seuraavat työn edistymistä välitarkastuksin ja lopuksi arvostelevat valmiin työn.

Hannu Leppäkorpi, Tampere
0400-622016

Medentika- implanttikomponentit kun laatu ja hinta ratkaisevat

Useat hammaslääkärit ja laboratoriot
luottavat saksalaisiin Medentika-
implanttikomponentteihin

Medentika-implanttikomponentit
helpottavat proteettista työskentelyä:

- + yhteensopivia yleisimpien
implanttimerkkien kanssa
- + kilpailukykyinen hinta
- + 30 vuoden takuu
- + nopea toimitus, suoraan varastosta
1 päivä, tilaustuotteet 2-3 päivää

Lisätietoja p. 0400 909 926
info@qtcomponents.fi
www.qtcomponents.fi

Jälleenmyynti
yksinoikeudella Suomessa

Näyttelykuvat: Risto Vuolle, Copyright Messukeskus Helsinki

Syysluentopäivät 2018

Hammaslääketiede 2018 tapahtuman yhteydessä järjestetyt hammastekniikan luentopäivät järjestettiin 23. marraskuuta perjantaina, Messukeskuksessa Helsingissä.

Luennoille osallistujille oli tarjolla luennoitsijoiden näkemyksiä niin tekniseltä kuin kliiniseltäkin näkökannalta. Päivän päätteeksi luentosalissa pidettiin perinteisesti hammastekniikan kyselypaneeli. Käsiteltäviksi aiheiksi oli suunniteltu arvonlisäveroasiaa, Valviran terveysteknologian asioita sekä uudistuneen tietoturva-asetuksen tulkintaa. Kaikki käytettävissä oleva aika kului arvonlisäveroasian keskustelussa. Panelisteina olivat Hammaslaboratorio-liitosta **Terhi Klint-Pihlajamaa** sekä **Markku Annaniemi**, EHT-liitosta **Teppo Kariluoto** sekä Hammasteknikkoseurasta **Ilkka Tuominen**.

Lisäksi paneelissa oli kutsuttuna Konserniverokeskuksen arvonlisäveroasiantuntija **Kati Tamminen**. Kyselytunnilla oli paikalla runsaasti osallistujia ja keskustelu oli vilkasta sekä asiallista. Keskustelupaneelin veroasiasta lisää erillisessä Hammaslaboratorioliiton kirjoituksessa tässä lehdessä.

Syysluentopäiville ilmoittautuneita oli jälleen järjestävää tahoja ilahduttava lukumäärä. Hieman yli 300 henkeä, mukaan lukien opiskelijat, olivat syysluentopäivien monenlaisia antimia nauttimassa.

◆ Teksti: EHT Ilkka Tuominen

Kuvat: Ht Teemu Oinio, EHT Jukka Salonen

38. Kansainväliset
hammaslääketieteen alan messut
Köln, 12.–16.3.2019
Kauppiaspäivä: 12.3.2019

**LEADING DENTAL
BUSINESS SUMMIT**

Admission ticket = public transport ticket
Free local travel to and from IDS

Edelte Oy
Ms. Päivi Ahvenainen
Sahakyläntie 5, FIN-04770 Sahakylä
Tel. +358 10 6168400
Fax +358 10 6168402
koelnmesse@kolumbus.fi

Hei, teen tutkimusta Aalto Yliopiston täydennyskoulutus-yksikössä toimialallamme varsin yleistyneen konsolidaation (liiketoimintamallin muutoksen) vaikutuksista hammaslaboratorioissa työskentelevien työolosuhteisiin.

Jos olet työskennellyt ”yksityisessä” labrassa, jonka on sittemmin ostanut jokin suuri terveydenhoitoalan toimija (esim. Mediverkko, Mehiläinen, Attendo, Oral, Terveystalo, Pihlajalinna, MedGroup, PlusTerveys tms) olisin kovin kiinnostunut kuulemaan kokemuksistasi tässä murrosvaiheessa omalta osaltasi.

Nopeasti muuttuvassa maailmassa myös hammasteknikoiden rooli kehittyä koko ajan ja olisi varmaankin eduksi, mikäli itse voisimme ymmärtää paremmin omaa osuuttamme työyhteisöissä.

Tätä koetan selvittää ja olisikin TÄRKEÄÄ, että mahdollisimman moni tähän kyselyyn vastaisi.

**Oheisen linkin avulla pääset vastaamaan lyhyeen ” Työolosuhteet murroksessa” kyselyyni.
Vastaaminen vie vain joitakin minuutteja, voit tehdä sen halutessasi täysin anonymisti.**

Arvon vastanneiden kesken 2 suurenmoista herkkukoria, joten kannattaa kokeilla onneaan.
Aktiivisuudesta kiittäen
Jyrki Isojärvi HTM, EHT, HT, MBA

ASETTELU JA ESTETIIKAN KURSSI

Tervetuloa opiskelemaan asettelua ja proteesien karakterisointia Tammikuussa 22.- 24.1.2019 Dental House Oy:n ja Candulor Dental:in järjestämille kursseille.

Turussa hammasteknikkoulussa. Ilmoittaudu viimeistään 31.12.2018 mennessä (sitova ilmoittautuminen).

Voit osallistua molemmille kursseille tai valintasi mukaisesti vain toiselle.

Katso lisätiedot www.hammasteknikko.fi.

Candulorin asettelukurssi

Candulor estetiikan kurssi hammasteknikoille ja erikoishammasteknikoille

BPS ASETTELUKURSSI 4.-6.2.2019 Ivoclar Vivadent Schaan, Liechtenstein

Biofunctional Prosthetic System asettelukurssilla käydään läpi kokopurentaan liittyvät materiaalit ja laitteet. Kursilla käydään läpi jäljentäminen, asettelu sekä vaha-asettelun sovitus suuhun.

1. päivä kliininen osuus: materiaaliesitys ja jäljennöksen otto, demo&hands-on
2. päivä tekninen osuus: kipsaus ja asettelu
3. päivä tekninen/kliininen osuus: purennan tarkistus ja asettelun sovitus suuhun

Kurssin hinta 250€ plus omakustanteiset lennot/hotellit (lennot esim. Helsingistä Finnair Zürichiin, meno 3.2. sunnuntai-iltapäivänä ja paluu 6.2. keskiviikko-iltana). Hotelli voidaan varata Ivoclar Vivadentin toimesta Schaanista ja maksu paikan päällä. Lähialueilla hyvät mahdollisuudet esim. lasketteluun ennen tai jälkeen kurssin, mikäli haluaa yhdistää vapaata kurssimatkaan. Hinta sisältää 1x illallinen sekä lounaan kurssipäivinä. Paikkoja jäljellä 3/7.

Lisätiedot/ilmoittautumiset: Sami Jatkola, 040-5115990 sami.jatkola@ivoclarvivadent.com

HAMMASTEKNIKKO

H A M M A S T E K N I S E N A L A N E R I K O I S L E H T I

Hammasteknikko -lehti hakee uutta päätoimittajaa neljä kertaa vuodessa ilmestyvään Suomen johtavaan hammasteknisen alan ammattilehteen.

Päätoimittajana toimit tiiviissä yhteistyössä Suomen Hammasteknikkoseuran, Hammaslaboratorioliiton ja Erikoishammasteknikkoliiton johtoryhmien ja jäsenistön kanssa. Valmiit kontaktit alan ihmisiin, hammasalan järjestökenttään, oppilaitoksiin ja viranomaistahoihin on merkittävä etu työssäsi. Tehtävä alkaa syyskuun alussa 2018.

Päätoimittajan tehtäviin kuuluu:

- vastuu lehden sisällöstä: juttujen tilaaminen, editointi ja yhteydenpito kirjoittajiin
- pääkirjoitusten kirjoittaminen
- kirjoituspalkkioista ja -aikatauluista sopiminen
- kuvatoimitus, kuvien tilaaminen
- hammasteknisen alan seuraaminen ja yhteydenpito alan kaupallisiin toimijoihin

Lisätietoja:

Suomen Hammasteknikkoseuran puheenjohtaja Ilkka Tuominen puh. 040 540 4880
sähköposti: puheenjohtaja@hammasteknikko.fi

MYYDÄÄN

Myydään 2014 valmistettu ja 2015 käyttöönottettu Rotojet valulinko (ovh 1980e).

Valukertoja on n. 150 kpl. Edelleen hyvin toimiva peli.

Tarjoa!

Yhteydenotot info@lassehaavisto.fi

EHT vastaanotto Helsingin Malmilla

Toimintaa 30 vuotta, katutasossa, esteetön sisäänkäynti.

Tiedustelut: 0400 449 638 EHT Erkki Janatuinen

Myydään erikoishammasteknikon vastaanotto Savonlinnassa.

Vastaanotto toiminut 35 vuotta menestyksekkästi samalla paikalla linja-autoasemalla ja on toiminnassa edelleen. Oma 90 m² huoneisto kalusteineen ja laitteineen edullisesti.

Kysy lisää! Jorma Loppukaarre 0400259200

MYYDÄÄN potilastuoli ja käyttämätön painekattila

Tehtaan paketissa avaamaton Kulzer Palamat Practic painekattila, tarjousten perusteella.

Myydään käytetty Finndent-merkkinen potilastuoli. Hinta 400 €.

Olen lopettamassa 38 vuotta toiminnassa ollutta EHT vastaanottoani Espoon Tapiolassa. Mikäli kiinnostunut ostaja löytyy, myynnissä on jopa koko toiminta.

Yhteydenotot ja tiedustelut

Kalevi Valo, puh. 0500 577 454.

Myydään hammaslaboratorion / EHT- vastaanoton liiketoiminta.

Vuokratilat 82 m², toiminut paikkakunnalla yli 40 v.

Pauli Nurmi puh. 03-5112632 tai 0505570399

Vammala / Sastamala.

Hammaslaboratorio Kajaanin keskustassa keskeisellä paikalla, kaupungintaloa vastapäätä.

Parkkipaikat talon edessä huoneisto 69,5 neliötä.

Toiminut viimeiset vuodet EHT labrana, aikaisemmin myös hammaslääkäreille. Eriön työpisteitä neljälle.

Mahdollisuus ostaa myös huoneisto.

Mahdolliset tiedustelut

Timo Kasurinen 08 622616

HYGOJET jäljennösten desinfiointilaite

Käytetty mutta hyvässä kunnossa

Hinta 520€ (käytetty Saksassa 650€)

puh. 050-5885801

MYYDÄÄN/VUOKRATAAN

Tampereella on vapautumassa hammaslääkäriltä toimitilaa, sopii hammasteknikolle tai EHT:lle.

Tilat ovat täysin ilmastoidut ja poistoventtiilit ovat valmiina. Lähistöllä sij. vanhusten palvelutalo.

Tiedustelut ja näytöt isännöitsijä Jokihaara

045-1103222 email kaljok@luukku.com

EHT vastaanotto Turun Keskustassa. Toimintaa 20 vuotta, katutasossa, portaaton sisäänkäynti.

Tiedustelut: 040 550 6520 -Turun Hammasproteesi

Hammaslaboratorio/EHT vastaanotto.

Hyvällä paikalla, lähellä Kuopion keskustaa ja lähellä rautatie- ja linja-autoasemaa.

Hyvät parkkipaikat. Katutasossa, ei portaita.

Toiminut samalla paikalla reilut 50 vuotta.

Yhteydenotot Urho Nurminen

0400-272835.

PALVELUKSEEN HALUTAAN

Palokan Hammas Oy etsii

HAMMASTEKNIKKOJA / ERIKOISHAMMASTEKNIKKOJA vakituiseen työsuhteeseen.

Jyväskylässä toimiva Palokan Hammas Oy on täyden palvelun, hyvin menestyvä, hammaslaboratorio.

Tiloissamme on myös erikoishammasteknikon ja hammaslääkärin vastaanotot.

Kiinteän- ja irtoprotetiikan lisäksi valmistamme oikomiskojeita, purentakiskoja ja uniapneakojeita.

Meillä on myös 3Shape skanneri, jolla valmistamme laserhitsaus/sintraus tekniikalla metallirunkoiset osaproteesit PlanEasyMill jyrsinkeskuksen kautta.

Oman hammaslääkärin vastaanoton kautta valmistamme paljon kiinteää siltaprotetiikkaa.

Etsimme oma-aloitteista, yrittäjähenkistä, työstään innostunutta työntekijää.

Mahdollisuus lunastaa myöhemmässä vaiheessa yritys omaksi.

Ota rohkeasti yhteyttä!

EHT Kalevi Epäily, 0400-254 008

kalevi.epaily@palokanhammas.fi

Palokan Hammas Oy

Olavintie 1B 14, 40270 Palokka

Haemme hammasteknikkoa posliinivaihtamiseen

Tervetuloa tekemään mielenkiintoisia ja vaihtelevia

töitä uusien tekniikoiden avulla!

Tämä palsta on tarkoitettu SHTS -seuran jäsenten omille hammastekniikkaan liittyville ilmoituksille.

Lähetä jäsenilmoitus sähköpostiosoitteeseen: jasienilmoitus@hammasteknikko.fi

Etsimme taitavaa ja työstään innostunutta hammas-tekniikkaa kokopäiväiseen vakituiseen työsuhteeseen implanttahoitoon erikoistuneelle vastaanotollemme Espoon Tapiolaan.

Vastaanotomme tekee reilut 60 % Suomen CARES -jatkeista- tulemalla meille töihin pääset oppimaan huomisen tekniikat jo tänään!

Aikaisempi kokemus ei ole välttämätöntä, mutta kiinnostus ja into oppia uutta implanttiprotetiikkaa, posliinistöistä, sekä CAD/CAM -työskentelystä on ehdottomasti etu.

Tarjoamme sinulle viihtyisän työympäristön, mukavan työyhteisön sekä mahdollisuuden joustaviin työaikoihin.

Lähetä hakemuksesi palkkatoiveineen sähköpostitse osoitteeseen: teija.kohtamaki@dextra.fi

Saat lisätietoja soittamalla Teija Kohtamäki, vastaava hammas tekniikko p. 0505927790

.....
Hammaslaboratorio SR-Hammas Oy hakee vakituiseen, pitkäaikaiseen työsuhteeseen hammas tekniikkaa, -laboranttia tai -työntekijää.

Päätoimialueena koko- ja osaprotetiikka, muovityöt. Purentakiskojen sekä rankojen kokonaisuosaaminen luetaan eduksi.

Olemme 45 vuotta Jyväskylässä toiminut, moderni ja monipuolinentäyden palvelun hammaslaboratorio.

Tule viihtymään yhteen Suomen nykyaikaisimmista hammaslaboratorioista. ks. lisää nettisivuiltamme. yht.otot: jani.ruppa@gmail.com www.srhammas.fi

ORTOMAT HERPOLA

Puh 02 276 4700 • Artukaistentie 15, 20240 TURKU
www.ortomat-herpola.fi • ortomat@ortomat-herpola.fi

Olemme myös Facebookissa!

**OIKOMISHOIDON MATERIAALIEN
ASiantuntija palveluksessaanne**

Järjestämme paljon erilaisia
kursseja, kysy lisää!

Kaikki laadukkaat välineet ja
tarvikkeet taitaviin käsiin

 Dental Systems

p. 020 177 2300
Hammaslaboratoriotuotteet, p. 020 177 2373
info@dentalsystems.fi

Niittylänpolku 16
00620 Helsinki
www.dentalsystems.fi

Hammasteknisen alan rakennekartoituskysely on alkanut

Hammasteknisen alan järjestöjen yhteistyönä on aloitettu puhelinkysely, joka on suunnattu erikoishammasteknikoille ja hammaslaboratorio-omistajille tai vastaaville hammasteknikoille.

Puhelinkyselyssä on tarkoituksena kartoittaa jäsenistön ja kentän tarpeita, toimintaa sekä kerätä mielipiteitä.

- Miten ja minkälaisilla työvoimalla ja järjestöjäsenyyksillä yksiköissä toimitaan?
- Mistä potilaat tai hammastekniset työt tulevat? Pitäisikö järjestöjen toimintoja jotenkin yrittää yhdistää?
- Mitä järjestöiltä kaivataan?

Tässä joitakin puhelimitse kysyttäviä kysymyksiä:

Yrittäjälle, EHT:lle tai vastaavalle hammasteknikolle kohdennettuja kysymyksiä

1. Miten työsi jakautuvat prosentuaalisesti hammaslääkärin- ja erikoishammasteknikon töiden välillä.

HLL -työt _____ %
EHT -työt _____ %

2. Onko sinulla työntekijöitä?

KYLLÄ _____
Montako yht. _____
Hammastyöntekijöitä _____
Hammaslaborantteja _____
Hammasteknikoita _____
Erikoishammasteknikoita _____
Muita _____
EI _____

3. Oletko jonkun hammasteknisen alan järjestön jäsen (SHTS, EHTL, HlabL, Mestarit, Pro)

_____
_____

4. Oletko Suomen yrittäjien jäsen?

KYLLÄ _____ EN _____

Jos kyllä, niin oletko käyttänyt palveluja?

KYLLÄ _____ JONKINVERRAN _____ EN _____

5. Jos et ole suoraan Suomen Yrittäjät ry:n jäsen, haluaisitko hammasteknisen alan liiton jäsenyydellä myös SY:n palvelut (esim. hankintakilpailutus, perintäasiat, työsuhteasiat, yhteydet viranomaisiin)?

KYLLÄ _____ EN _____

6. Näkisitkö tarpeelliseksi, että liitoilla olisi yhteinen palkattu toiminnanjohtaja hammasteknikkojen ja erikoishammasteknikkojen asioiden hoitamisessa (esim. hankintakilpailutus, perintäasiat, työsuhteasiat, yhteydet viranomaisiin)?

KYLLÄ _____ EI _____

7. Pitäisikö Hammaslaboratorioliitto ja Erikoishammasteknikkoliitto yhdistää?

KYLLÄ _____
EI _____
EN TIEDÄ _____

8. Pitäisikö mahdollisimman moni hammasteknisen alan järjestö (HlabL, EHTL, SHTS, Mestarit..) yhdistää?

KYLLÄ _____ EI _____ EN TIEDÄ _____

9. Haluaisitko jatkossa paperilla jäsentiedotteet?

Vuoden Erikoishammasteknikko 2018

Tuula Mohtaschemi toimii erikoishammasteknikkona Uudessakaupungissa Ukihammas -nimisessä hammaslaboratoriossaan jo 15 vuoden ajan. Hänellä on vastaanotto myös Laitilassa.

Tuula Mohtaschemi on valmistunut hammasteknikoksi Saksassa 1998 ja suorittanut erikoishammasteknikon pätevyyden 2003 Stadiassa Helsingissä.

Hän on toiminut Erikoishammasteknikkoliiton toiminnanjohtajana ajalla 2006-2014, jonka myötä hän on vaikuttanut edunvalvonnassa mm. Suomen Yrittäjien Hyvinvointi - ja palvelutuottajien valiokunnassa 2008 - 2014, Sosiaali- ja terveysministeriön terveydenedistämisen politiikkaryhmän jäsenenä 2008-2011, sekä suun terveydenhuollon SOTE-ryhmän asiantuntija jäsenenä 2012-2013. Hän on ollut Opetushallituksen hammasteknisen tutkintotoimikunnan puheenjohtajana 2010-2012 sekä toiminut työnsä ohella lukuvuoden ajan hammasteknisen perustutkinnon tuntiopettajana 2008- 2009.

Tuula Mohtaschemi on useilla kannanotoillaan ja lehdistökirjoituksillaan ottanut kantaa erikoishammasteknikoiden työn parempaan hyödyntämiseen laillistettuna suun terveydenhuollon palveluntuottajana. Hän on tuonut esille myös Suomen suun terveydenhuollon epäkohtia hammasproteesien käyttäjien näkökulmasta.

Ukihammas -yritykselle myönnettiin 2016 Suomalaisen Työn Liiton avainlippumerkki, jonka Tuula Mohtaschemi haki muistuttamaan suomalaisen palvelun ja käsityön merkityksestä hammasteknisellä alalla.

Tuula Mohtaschemi on valittu vuoden erikoishammasteknikoksi 2018. Palkinto luovutettiin 23.11. 2018 Helsingissä Erikoishammasteknikkoliiton vuosikokouksen yhteydessä.

HAMMASLABORATORION TOIMIHENKILÖT ry

Ammattiliitto Pro

JÄSENYYS JA JÄSENEDET
(09) 1727 3440 ma-pe klo 9-15

Tes-asiamies / Työsuhdeasiat

Ammattiliitto Pro
PL 183, 00181 HKI

Sopimusalavastaava

Rainer Heino
+358 50 590 9935
+358 9 172 73768
rainer.heino@proliitto.fi

Puheenjohtaja

Janne Kuuva

Sihteeri/Taloudenhoitaja

Paula Näveri
gsm 050 320 0901
email paula.naveri@luukku.com

PrograMill PM7

Ominaisuuksiltaan ainutlaatuinen järjestelmäratkaisu.

PRECISION AND PRODUCTIVITY FOR YOUR DENTAL FUTURE

- Automaattinen vaihto märkä- ja kuivajyrsinnän välillä
- Innovatiivinen Digital Denture prosessi
- Helppo käyttää laitteessa olevan kosketusnäytön kautta

→ Connected to you

ivoclardigital.com

Ivoclar Vivadent AB

Mikko Lindfors, gsm 040 519 41 41, Sami Jatkola, gsm 040 511 59 90

ivoclar
digital®

EA1 -ENSIAPUKURSSI

Erikoishammasteknikkoliitto järjesti jäsenilleen ilmaisen EA1 -kurssin Helsingissä 19.-20.10.2018. Kurssin kouluttajana toimi Marika Tikkanen Stadin ammattiopistosta. Nyt kahdellatoista erikoishammasteknikolla on uusi EA1-kortti taskussaan.

ERIKOISHAMMASTEKNIKKOLIITTO RY

Mannerheimintie 52 A 1

00250 Helsinki

Puh. 050 - 4366 640

erikoishammasteknikkoliitto@kolumbus.fi

www.erikoishammasteknikkoliitto.fi

JÄSENPAVELUTUOTTEET

NUMEROSTA 050-406 8853.

**MARKETTA RAUTIALA VASTAANOTTAA
JA POSTITTAÄ TILÄUKSET.**

Lähetehankekatsaus

STM-työryhmän raporttiluonnos lähti lausuntokierrokselle

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö oli asettanut 15.6.2018 erikoishammasteknikon ammatinharjoittamisen ja toimenkuvan laajentamisen edellytyksiä valmistelevalle työryhmälle. Työryhmän toimikausi on 1.8.2018-31.12.2018.

Työryhmän tavoitteena on arvioida erikoishammasteknikoiden tehtävien ja työnjaon uudistamista ja asiantuntemuksen hyödyntämistä suun terveydenhuollon palveluissa osana suun terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtäväkokonaisuuksia. Työryhmän tavoitteena on tuottaa keskeisiä linjauksia säädösvalmistelua varten erikoishammasteknikon ammatinharjoittamista koskien.

Työryhmän tehtävänä on:

- 1) arvioida erikoishammasteknikon tehtävänkuvan laajentamisen edellytyksiä ja tarpeellisuutta,
- 2) arvioida hammaslääkärin ja erikoishammasteknikon yhteistyön edellytyksistä osana erikoishammasteknikon tehtäväalueita ja niiden laajentamista,
- 3) arvioida mahdollisia potilasturvallisuuskysymyksiä, jotka liittyvät tehtävänkuvien laajentamiseen sekä potilasasiakirjamerkintöjen muutostarpeet,
- 4) tehdä arvioiden perusteella ehdotus erikoishammasteknikon toimenkuvan laajentamisesta koskien rajattuja tehtäviä sekä näitä koskevia linjauksia säädösvalmistelun pohjaksi,
- 5) tehdä ehdotus tarpeellisesta lisäkoulutuksesta, joka on edellytyksenä tehtävänkuvien laajentamiseen sekä lisäkoulutuksen kustannusvaikutuksista,
- 6) tehdä ehdotus tarvittavista säädösmuutoksista.

Työryhmä ottaa huomioon työskentelyssä erityisesti suun terveydenhuollon tehtäväkokonaisuudet sekä huomioi ehdotuksissa erikoishammasteknikon ja hammaslääkärin yhteistyön kokonaisuutena.

TYÖRYHMÄN PUHEENJOHTAJA:

Merja Auero, lääkintöneuvos, STM

JÄSENET:

Kirsi Sipilä, professori, Oulun yliopisto

Timo Närhi, professori, Turun yliopisto

Olli Saloheimo, ylihammaslääkäri, Jyväskylän kaupunki

Elina Tuppurainen, ylihammaslääkäri, Jyväskylän kaupunki

Anu Vakkila, erikoishammasteknikko

Juha-Pekka Marjoranta, erikoishammasteknikko

Pirkko Romppanen, erikoishammasteknikko

Juhani Laine, ylihammaslääkäri, Turun yliopistollinen sairaala

ASiantuntijat:

Taina Remes-Lyly, asiantuntijahammaslääkäri

Katri Makkonen, ylilääkäri, STM

Erikoishammasteknikon toimenkuvan laajentaminen hammasosaproteesien valmistamiseen

Tausta

Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman 29.5.2015 mukaisesti kuntien kustannuksia vähennetään mm. tarkistamalla työnjakoa eri ammattiryhmien välillä siten, että tehdään tehtäväsiirtoja potilas- ja asiakasturvallisuutta vaarantamatta korkeammin koulutetuilta henkilöiltä vähemmän koulutetuille. Henkilöstön työnjako perustuu osaamiseen, jota hyödynnetään aiempaa paremmin palvelutoiminnassa. Muutoksella on tarkoitus saada oikea osaaminen oikeaan paikkaan, vähentää päällekkäisyyksiä ja tuottaa parempaa palvelua sekä lisätä henkilöstön työhyvinvointia.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti 15.6.2018 työryhmän arvioimaan erikoishammasteknikoiden tehtävien ja työnjaon uudistamista ja asiantuntemuksen hyödyntämistä suun terveydenhuollon palveluissa osana suun terveydenhuollon ammattihenkilöiden tehtäväkokonaisuuksia sekä tuottamaan keskeisiä linjauksia säädösvalmistelua varten erikoishammasteknikon ammatinharjoittamista koskien.

Nykytilanne

Laillistettu hammasteknikko saa suorittaa hammaslääkärin antamia hammasteknisiä töitä sekä irrotettavien hammasproteesien teknisiä korjauksia. Erikoishammasteknikolla puolestaan tarkoitetaan henkilöä, joka on toiminut viisi vuotta laillistettuna hammasteknikkona ja suorittanut asianomaisen erikoispätevyyden edellyttämän 30 opintopisteen laajuisen koulutuksen. Erikoishammasteknikko saa itsenäisesti valmistaa ja sovittaa irrallisia kokoproteeseja niiden käyttäjille. Erikoishammasteknikko ei saa kuitenkaan itsenäisesti valmistaa ja sovittaa proteeseja henkilölle, jolla leikkauksen tai tapaturman seurauksena on suun rakennetta olennaisesti muuttava vamma; henkilölle, jolla on suun alueella jokin sairaus tai kehityshäiriö; eikä hampaiden juurien tai tekojuurien päälle. Suomessa on noin 300 työkäistä erikoishammasteknikkoa.

Erikoishammasteknikko saa itsenäisesti valmistaa proteeseja vain hampaattomaan leukaan, toisin sanoin kokoproteeseja joko ylä- tai alaleukaan tai kokonaan hampaattomalle potilaalle molempiin leukoihin. Erikoishammasteknikot eivät saa valmistaa itsenäisesti osaproteeseja, joita siis valmistetaan potilaalle, jolla on jäljellä joko omia tai implanttihampaita.

Nykyisen lain mukaan hammaslääkäri suunnittelee osaproteesin, tekee hampaistoon mahdollisen preproteettisen työn (ennen proteesin valmistamista tehtävät toimenpiteet, esimerkiksi hampaiden hionnat), ottaa jäljennökset suusta ja määrittää purennan. Tämän jälkeen työ siirtyy hammastekniseen laboratorioon, jossa hammasteknikko tai erikoishammasteknikko valmistaa osaproteesin. Valmisteilla oleva osaproteesi lähetetään useimmiten välillä hammaslääkärille, joka sovittaa sitä potilaan suuhun ja tekee siihen muokkauksia, minkä jälkeen työ lähetetään jälleen laboratorioon. Hammaslääkäri sovittaa valmiin osaproteesin potilaan suuhun ja huolehtii kontrollikäynneistä sekä niihin liittyvistä mahdollisista osaproteesin muokkauksista. Erikoishammasteknikoilla on usean vuoden kokemus osaproteesien valmistamisesta hammasteknikkona ja lisäksi erikoishammasteknikon täydennyskoulutus, jossa paneudutaan muun muassa potilaan kohtaamiseen, suun sairauksien tunnistamiseen ja potilaan mahdollisten muiden sairauksien huomioimiseen sekä kokoproteesien itsenäiseen valmistamiseen jälkikontrolleineen. Suomessa kokonaan hampaattomien henkilöiden määrä ja siten kokoproteesien tarve vähenee koko ajan, mutta osaproteesien tarve ei ole tämänhetkisen arvion mukaan vähentymässä vuosien kuluessa. Hampaallisena ikääntyvä väestö, jolla tälläkin hetkellä on runsaasti tyydyttämätöntä hoidontarvetta, tulee tarvitsemaan runsaasti hammaslääkäripalveluja. Muistisairauksien yleistyminen ja uusi tieto suun infektioiden yhteydestä moniin eri sairauksiin, lisäävät tarvetta panostaa suun terveydenhuollon palveluihin. Tarkoituksenmukaista suun terveydenhuollon eri ammattiryhmien välistä työnjakoa on syytä viedä eteenpäin väestön riittävien palvelujen turvaamiseksi ja kustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Työryhmän ehdotus uudeksi toimintamalliksi

Erikoishammasteknikon ammatinharjoittamisen ja toimenkuvan laajentamisen edellytyksiä valmisteleva työryhmä esittää, että terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevaa lainsäädäntöä muutetaan siten, että erikoishammasteknikko voisi täydennyskoulutuksen suorittettuaan valmistaa hammasosaproteeseja itsenäisesti hammaslääkärin lähteen perusteella. Alla on kuvattu tarkemmin ehdotettu lähetekäytäntö ja vaadittava täydennyskoulutus.

Hammaslääkärin lähetteen laatiminen erikoishammasteknikolle hammasosaproteesin valmistusta varten

Hammaslääkäri voi tarvittaessa oman arvionsa perusteella lähettää hoidossaan olevan potilaan hammasosaproteesin tekoa varten Suomessa laillistetulle hammasteknikolle (Valvira), jolla on erikoishammasteknikon pätevyys. Lähetemahdollisuus koskee ainoastaan omiin hampaisiin tukeutuvia irrotettavia osaproteeseja. Lähetemahdollisuus ei koske osin implantteihin kiinnittyviä osaproteeseja eikä erikoiskiinnikkeillä kiinnittyviä irtoproteesirakenteita. Ennen lähetteen laatimista hoitavan hammaslääkärin on huolehdittava siitä, ettei potilaan suussa ja purentaelimistöissä ole tulehduksia eikä oireita (lukuun ottamatta suunniteltua proteettista hoitoa vaativia oireita). Suun ja leukojen alueen tulehdukset, muut patologiset muutokset ja hampaiston perushoidon tarve diagnosoidaan kliinisin ja kuvantamistutkimuksin. Hampaiston perushoidon aikana varmistetaan potilaan riittävä omahoidon taso. Hammaslääkäri kirjaa lähetteeseen potilaan tutkimukseen ja diagnoosiin pohjautuvan alustavan proteettisen hoitosuunnitelman.

Ennen lähetteen laatimista hammaslääkäri tekee potilaan hampaistoon tarvittavat preproteettiset hionnat ja muut toimenpiteet, joilla varmistetaan toimivan osaproteesin vaatimat olosuhteet. Lähetete on voimassa 6 kuukautta ja sen perusteella voi hakeutua hoitoon kenelle tahansa erikoishammasteknikolle. Lähetteen voimassaoloaika pitenee 12 kuukauteen, mikäli hoito edellyttää proteesin korjausta (esimerkiksi immediaattiproteesin pohjaus) hoidon päättymistä seuraavien kuukausien aikana.

Metallirunkoisten hammasosaproteesien valmistamisen yhteydessä lähetteen vastaanottanut erikoishammasteknikko vahvistaa lopullisen hoitosuunnitelman yhdessä lähetteen laatineen hammaslääkärin kanssa. Yksinkertaiset levyosaproteesit voidaan valmistaa suoraan lähetteen perusteella. Tarvittaessa potilas ohjataan uudelleen hammaslääkärin vastaanotolle hampaistoon tehtäviä tai muita preproteettisia toimenpiteitä varten.

Lähetettä erikoishammasteknikolle osaproteesin valmistamiseksi ei voi tehdä, jos potilaan omahoidon taso on riittämätön proteettisen hoidon toteuttamiselle, proteettinen hoito on vaativaa ja edellyttää protetiikan ja purentafysiologian erikoishammaslääkärin antamaa hoitoa tai hoito on keskitettävä erikoissairaanhoidon. Irrotettavan osaproteesin valmistus on katsottava vaativaksi esimerkiksi, jos

Potilaalla on leukojen tai hammaskaarten välistä epäsuhtaa (syväpurenta, suuri horisontaalinen ylipurenta, laaja ristipurenta), tai muita proteettista hoitoa vaikeuttavia anatomisia poikkeavuuksia

- Potilaalla on hoitoon vaikuttavia purentaelimen toimintahäiriöitä, leukanivelpatologiaa tai muita osaproteesihoidon vaikeuttavia suun ja nielun alueen toimintahäiriöitä
- Potilaalla on perussairauksia tai niiden hoitoon käytettäviä lääkehoitoja (esimerkiksi reumataudit, krooniset suun limakalvosairaudet, vaikeaa suun kuivumista aiheuttavat tilat) jotka vaikuttavat hoidon toteutukseen tai altistavat proteettisen hoidon komplikaatioille.

Erikoissairaanhoidon perusteet on esitetty STM:n yhtenäisissä kiireettömän hoidon perusteissa. Myös erikoishammasteknikko voi tarvittaessa ohjata saamansa lähetepotilaan edelleen protetiikan tai purentafysiologian erikoishammaslääkärille.

Erikoishammasteknikko kirjaa hoitovaiheet ja käyttämänsä materiaalit sekä hoidon yhteydessä ilmenneet oireet ja mahdolliset komplikaatiot, kuten muussa suun terveydenhuollossa.

Suosittelavaa on, että kirjaukset tehdään sähköiseen potilastietojärjestelmään (lomakepohja on Kanta-kelpoinen), jolloin potilas ja lähettävä hammaslääkäri voivat tarvittaessa tarkistaa tehdyt toimenpiteet. Suun terveydenhuollon yhteisvastaanotolla työskentelevä erikoishammasteknikko kirjaa tekemänsä toimenpiteet samaan potilastietojärjestelmään vastaanoton muun henkilökunnan kanssa.

Hoidon valmistuttua ja potilaan hyväksytyä hoitotuloksen, erikoishammasteknikko laatii lähettäneelle hammaslääkärille loppuarvion (tai hoitopalautteen), josta ilmenee toteutettu hoito, käytetyt materiaalit ja suositeltu jatkohoito. Erikoishammasteknikko vastaa osaproteesihoidon liittyvistä teknisistä puutteista ja komplikaatioista. Lähettävä hammaslääkäri vastaa potilaan hammashoidosta muilta osin.

Erikoishammasteknikon koulutus liittyen laajennettuun oikeuteen valmistaa hammasosaproteeseja

Voidakseen saada luvan valmistaa hammasosaproteeseja hammaslääkärin lähetteen perusteella, erikoishammasteknikko suorittaa kurssin, joka on laajuudeltaan 2–3 opintopistettä.

Tämä koulutus sisällytetään jatkossa osaksi erikoishammasteknikkokoulutusta, joka kestää työn ohessa suoritettuna noin vuoden ja on laajuudeltaan 30 opintopistettä. Koulutus ei pitene nykyisestä, koska osaproteeseihin liittyvä koulutus voidaan pääosin nivoa tietyin täydennyksin osaksi muuta koulutusta.

Siirtymävaiheessa ne erikoishammasteknikot, jotka eivät ole käyneet edellä mainittua koulutusta, suorittavat kurssin täydennyskoulutuksena. Kurssi voi sisältää esimerkiksi luento-opetusta, videodemonstraatioita, harjoitustöitä ja tentin. Koulutuksessa voidaan hyödyntää sähköistä oppimisympäristöä. Osaamisen arvioinnissa voidaan tarvittaessa käyttää pelkästään tenttiä. Erikoishammasteknikkoliitto on tarjoutunut järjestämään koulutuksen ja osallistumaan kustannuksiin, loput kustannukset katetaan osallistujien kurssimaksuilla.

Koulutuksen tavoitteet:

Opiskelija osaa

- hampaiden menetysten aiheuttamat muutokset
- osaproteesien suunnittelun peruseriaatteet
- osaproteesityypin valintaan vaikuttavat tekijät
- purennan määrittämiseen vaikuttavat tekijät
- akryyli- ja metallirunkoisten osaproteesien suunnittelun
- jäljentämisen irrotettavia osaproteeseja varten
- purennan määrittämisen osittain hampaattomalla potilaalla
- osaproteesin suuhun sovittamisen
- osaproteesihoitoon liittyvän omahoidon neuvonnan ja ohjauksen
- osaproteesien korjauksien yhteydessä tehtävät toimenpiteet

Opiskelija tietää

- osaproteesien teossa tarvittavan preproteettisen hoidon periaatteet
- Lyhentyneen hammaskaaren hoitolinjat Käypä hoito -suositusten mukaan
- osaproteesihoitoon liittyvän lainsäädännön (sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö)

Työryhmä:

- Merja Auero, STM, puheenjohtaja
- Johanna Järvinen, STM, sihteeri
- Juhani Laine, ylihammaslääkäri, Turun yliopistollinen sairaala
- Juha-Pekka Marjoranta, erikoishammasteknikko
- Timo Närhi, professori, Turun yliopisto
- Olli Saloheimo, ylihammaslääkäri, Jyväskylän kaupunki
- Kirsi Sipilä, professori, Oulun yliopisto
- Pirkko Romppanen, erikoishammasteknikko
- Elina Tuppurainen, suun terveydenhuollon palvelupäällikkö, Jyväskylän kaupunki
- Anu Vakkila, erikoishammasteknikko

Asiantuntijat:

- Katri Makkonen, yllälehti, STM
- Taina Remes-Lyly, asiantuntijahammaslääkäri

Yhteyshenkilö: Merja Auero (merja-liisa.auero@stm.fi)

HAMMASTEKNIKKO.FI - UUTISIA JA TIEDOTTEITA

OMALLA VASTUULLA - WWW.OMALLAVASTUULLA.FI

Suomalaiset viranomaiset ja muut organisaatiot kampanjoivat laajalla rintamalla turvallisen verkko-ostamisen puolesta. Kuluttajien shoppailu kaukomaiden verkkokaupoissa on viime vuosina kasvanut voimakkaasti ja Tulli on täyttynyt pienistä paketeista. Pahimmillaan nämä ostokset ovat viranomaisten havaintojen perusteella "vaarallista roskaa". Kampanja haluaa herätellä kuluttajia tunnistamaan oma vastuunsa: jos ostat tavaraa suoraan EU:n ulkopuolelta, olet myös vastuussa tuotteiden turvallisuudesta.

Kun ostat tavaraa EU:n ulkopuolelta tarkoituksenasasi myydä sitä eteenpäin, vastuusi kasvaa entisestään. Sinut voidaan katsoa tuotteen maahantuojaksi. Tämä tarkoittaa, että myymäsi tuotteen turvallisuudesta vastaat sinä itse.

Lausuntokierros raporttiluonnoksesta

Lausunnonantajia pyydettiin arvioimaan työryhmän esittämän toimintamallin soveltuvuutta käytäntöön, vaikutuksia hoidon yhdenvertaiseen saatavuuteen ja potilasturvallisuuteen sekä kustannusvaikutuksia.

Sosiaali- ja terveysministeriöön saapui 14 lausuntoa, joista yksi oli kolmen hammasteknisen alan järjestön yhteinen lausunto. Pääasiallisesti lausunnot pitivät toimintamallia hyvänä, kannatettavana sekä erinomaisesti käytäntöön soveltuvana. Vain kolmessa lausunnossa ei kannatettu esitettyä toimintamallia. Kaksi näistä kolmesta lausunnosta oli käytännössä identtisiä, koska yksi lausunnonantaja yhtyi täysin toisen tahon kannanottoon. Kysymyksiä ja tarkennuksia otettiin lausunnoissa esille ja etenkin Kanta-järjestelmään liittymistä edellytettiin ja kannatettiin vahvasti.

Tässä muutama lyhyt lainaus annetuista lausunnoista.

Valvira

"Valvira kannattaa työryhmän esityksen mukaista toiminnan muutosta siten, että hoitosuosituksen mukaisesti hammaslääkäri tekee suun kokonaisarvion ja määrittää osaproteesin osaksi kokonaishoitoa ennen potilaan lähettämistä erikoishammasteknikolle."

Tampereen kaupunki

"Soveltuu hyvin edellyttäen hammasteknikkojen lisäkoulutusta ja hyvää lähetekäytäntöä."

"Lähetteen edellytyksiä on hammaslääkäriin tutkimus ja arvio tilanteesta, sen vuoksi emme näe vaikutuksia potilasturvallisuuteen."

Suomen Hammaslääkäriliitto ry

"Ainoa toimiva mahdollisuus malliin on, että sekä hammaslääkäriin että erikoishammasteknikon käynnit kirjautuvat Kanta-järjestelmään. Työryhmän esittämä suositus ei ole tähän riittävä. Kanta-järjestelmä mahdollistaa tietojen vaihdon ammattilaisten välillä varmistaen laadukkaan ja potilasturvallisen hoidon. On myös nähtävissä,

että uuden sote-järjestelmän mukana vuonna 2022 tulevat protetiikan asiakassetelit sopisivat hyvin myös erikoishammasteknikoiden antamaan hoitoon eikä voida ajatella, että tämä tapahtuisi ilman Kanta-järjestelmää."

"Potilasturvallisuus edellyttää, että eri toimijat – myös potilas – voivat tarkistaa tehdyt tutkimukset, diagnoosit ja toimenpiteet. Tämä toteutuu Kanta-järjestelmän kautta."

Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala

"Kokemuksemme mukaan erikoishammasteknikko voi antaa kokoproteesihoidon merkittävästi pienemmin kokonaiskustannuksin sekä potilaalle että julkiselle järjestäjälle kuin hammaslääkäriin ja hammasteknikon yhteistyönä tehtynä. Merkittävämpi vaikutus on julkiselle järjestäjälle. Oletettavasti osaproteesihoidossa on vastaavan kaltainen vaikutus."

Etelä-Savon

sosiaali- ja terveystoimialan kuntayhtymä

"Uudistus parantaa mahdollisuuksia yhdenvertaisuuteen, mikäli ammattilaisia on alueellisesti riittävästi. Potilasturvallisuus ei vaarannu, kun potilasta hoidetaan yhteistyössä suunnitelman mukaisesti."

Porin kaupunki

"Toimintamalli soveltuu erinomaisesti käytäntöön. Se vapauttaa hammaslääkäriin vastaanottoaikaa vaativammalle hoidolle. Asiakas saa valmiin proteesin myös nopeammin suoraan erikoishammasteknikolta."

Suomen Kuntaliitto ry

"Esitettyssä mallissa hammaslääkäri arvioi potilaan tilanteen ja sen soveltuuko potilaan hoito erikoishammasteknikon toteutettavaksi. Hammaslääkäri laatii lähetteen ja tekee alustavan hoitosuunnitelman. Asiakkaan hoito tapahtuu erikoishammasteknikon ja hammaslääkäriin yhteistyönä. Malli vaikuttaa käytäntöön soveltuvalta."

Voit tutustua lausuntopyyntömateriaaliin vieressä olevan QR-koodin kautta tai EHT-liiton verkkosivujen kautta.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=d8fe9956-52a1-4f2b-810e-f4ab97330386&respondentId=bcfba7d5-e924-4b76-a398-b9e34ca36068>

LAUSUNTO 18.11.2018

Viite:
STM068:00/2018
Asia:

Lausuntopyyntö

Erikoishammasteknikon ammatinharjoittamisen ja toimenkuvan laajentamisen edellytyksiä valmisteleva työryhmä: Erikoishammasteknikon toimenkuvan laajentaminen hammasosaproteesien valmistamiseen.

Erikoishammasteknikkoliitto, Hammaslaboratorioliitto ja Suomen Hammasteknikkoseura (EHTL, HlabL ja SHtS) kiittävät mahdollisuudesta lausua ja esittävät lausuntonaan seuraavaa:

Toimintamallin soveltuvuus käytäntöön

Työryhmän esittelemä toimintamalli soveltuisi käytäntöön erinomaisen hyvin.

Nykyisen lainsäädännön mukaan hammaslääkäri ei saa lähettää osaproteesia tarvitsevaa potilasta erikoishammasteknikolle proteesin valmistusta varten. Kuitenkin käytännössä lakia joudutaan jatkuvasti katsomaan läpi sormien, jotta järkevä työnjako, hammaslääkärin määräys, potilaan suun terveyden kannalta eettinen hoito sekä potilaan oma hoitotoive toteutuisivat.

Nykyisen, keskeiseltä sisällöltään yli 50 vuotta muuttumattomana säilyneen lain mukaisesti toimien osaproteesin valmistus vaatii neljän ammattilaisen työpanoksen: hammaslääkäri, hammashoitaja, kuriiri, hammasteknikko. Tämä valmistusprosessi vie huomattavasti resursseja ja on potilaan kannalta tehoton. Vanhentunut lainsäädäntö onkin johtanut siihen, että vaikka laki ei sitä salli, yksityisen ja kunnallisen sektorin hammaslääkärit lähettävät osaproteesipotilaita erikoishammasteknikolle, lähetteellä ja ilman lähetettä. Kentällä menetellään näin, koska hammaslääkäri kokee järkevaksi ja tarkoituksenmukaiseksi lähettää tietyssä tilanteessa potilas erikoishammasteknikoille osaproteesihoitoon.

Lähettejärjestelmällä saavutettaisiin hammaslääkärille lisää valinnanvapautta ja usein kaivattua oikeutta hoitaa potilasta järkevasti. Lähettejärjestelmä laillistaisi ja antaisi pelisäännöt nykyisin koko Suomessa kattavasti käytössä olevalle hyvälle ja toimivalle, mutta laittomalle, yhteistyölle hammaslääkärin ja erikoishammasteknikon välillä.

Lähetteen kirjoitusoikeus tehostaisi hammaslääkäriresurssien käyttöä ja vapauttaisi hammaslääkäreitä sel- laista osaamista vaativiin tehtäviin, joissa heidän ammattitaidostaan on suurin hyöty. Lisäksi lähetekäytäntö antaisi hammaslääkärille lisämahdollisuuksia hoitosuunnitelmaan, aivan kuten esimerkiksi hammaslääkärin ja suuhygienistin yhteistyössäkin.

Suurin osa erikoishammasteknikoista on itsenäisiä ammatinharjoittajia, joilla ei ole käytössä Kanta-yhteensopi- vaa potilastietojärjestelmää. Proteesihoidoissa on käytössä pääsääntöisesti paperiset potilasasiakirjat. Hammas- teknisen alan järjestöt (EHTL, HlabL ja SHtS) toivovat paperisen lähetteen mahdollisuutta sekä riittävän pitkää siirtymäaikaa jonkinlaiseen kevennettyyn Kanta-järjestelmään.

Arvio vaikutuksista hoidon yhdenvertaiseen saatavuuteen ja potilasturvallisuuteen

Suomen väestössä esiintyy runsaasti vajaahampaisuutta sekä käytössä olevien proteesien korjaustarvetta. Väestö polarisoituu voimakkaasti vajaahampaisuuden hoidossa; edelleen n. 800 000 suomalaista käyttää irrotettavaa proteesia. Suurella osalla väestöstä ei ole mahdollisuutta korvata puuttuvia hampaita kiinteällä protetiikalla. Terveyskeskusten resurssit eivät riitä protetiikan työtehtäviin ja potilaita jää paikoin ilman hoitoa. Tarkoituksenmukaisella työnjaolla pystyttäisiin parantamaan erityisesti kunnallisen hammashoidon proteettisen hoidon kapasiteettia ja lyhentämään hoitojonoja.

Lähettejärjestelmässä laillistettavan työnjaon käytännön nähdään tuottavan suunterveydenhuollossa entistä hallitumpaa, tehokkaampaa ja turvallisempaa hammashoitoa irtoproteesipotilaille. Lähettejärjestelmä tarjoaisi pa- rantunutta valinnanvapautta, työtehoa ja tuottavuutta, samalla kun se keventäisi valvojan viranomaisen työtaakkaa. Potilaalle lähettejärjestelmä merkitsisi parantunutta suun terveyttä ja potilasturvallisuutta, hoidon saatavuuden parantamista, hoitotoiveen toteutumista sekä lisääntyneitä valinnanvapautta. Hoitoon pääsyä parantavat vaiku- tukset ulottuvat etenkin pienille paikkakunnille ja syrjäseuduille. Esityksen tuottamat hyödyt eivät kuitenkaan eriarvoista kunnallis- ja yksityissektoria.

Potilaalle lähetejärjestelmä merkitsisi parantunutta suun terveyttä ja potilasturvallisuutta, hoidon saatavuuden parantumista, hoitotoiveen toteutumista sekä lisääntynyttä valinnanvapautta. Hoitoon pääsyä parantavat vaikutukset ulottuvat etenkin pienille paikkakunnille ja syrjäseuduille. Esityksen tuottamat hyödyt eivät kuitenkaan eriarvoista kunnallis- ja yksityissektoria.

Arvio kustannusvaikutuksista

Nykyllä tavalla valmistettu osaproteesi tarvitsee neljän ammattilaisen työpanoksen (hammaslääkäri, hammashoitaja, kuriiri, hammasteknikko), joka nostaa osaproteesin kustannuksia potilaalle. Lähetejärjestelmä antaisi mahdollisuuden hallitumpaan osaproteesihoidon ja potilaan suun terveyden edistämiseen. Lähetejärjestelmä mahdollistaisi potilaalle osaproteesihoidon kohtuullisemmalla kustannuksella.

Täyshampaattomuuden vähetessä osaproteesipotilaiden proteesien korjaus- ja muutostyöt lisääntyvät ikääntyvässä, yhä enemmän omia hampaita omaavassa väestössä. Nykykäytäntöön verrattuna lähetejärjestelmä lisäisi vajaahampaisille potilaille hammaslääkärin suorittamia tutkimuksia ja seuranta, vähentäen samalla tarvittaessa hammaslääkäriltä kustannustehottomia proteesitöitä. Etenkin kunnalliselle hammashoidolle lähetejärjestelmä toisi merkittäviä kustannussäästöjä.

Lähetejärjestelmällä olisi mahdollista parantaa hammaslääkäriasemien tehokkuutta merkittävästi, niin yksityisellä kuin kunnallisella sektorilla. Yksityispuolella lähetejärjestelmä vapauttaisi tarvittaessa hammaslääkäriresursseja vaativimpiin hoitotoimenpiteisiin. Lisäksi niin yksityinen kuin kunnallinen sektori pystyisivät tarjoamaan kattavamman sekä tehokkaamman palveluvalikoiman, kun erikoishammasteknikko voisi työskennellä laajemmalla toimenkuvalla. Ulkoistamalla osaproteesin valmistuksen erikoishammasteknikolle, kunnallisella sektorilla olisi mahdollista siirtää huomattavia määriä hammaslääkäri/hammashoitaja työparin vastaanottoaikoja hoitojonojen purkuun.

Tarvittaessa Erikoishammasteknikkoliitto ja Suomen Hammasteknikkoseura pystyvät järjestämään lisäkoulutusta tarpeen mukaisesti. Koulutus tapahtuu omarahoitteisesti, joten siitä ei koidu kustannuksia yhteiskunnalle.

KUINKA LÄHETE-HANKE ETENEE TÄSTÄ ETEENPÄIN?

Lausuntokierroksen jälkeen STM:n työryhmä on tehnyt annettujen lausuntojen perusteella muokkauksia raporttiin, joka siirtyy seuraavaksi STM:n käsittelyyn.

Niin kutsuttu EHT:n osaproteesioikeusasia ei koskaan ole ollut näin pitkällä, mutta kahdeksanportainen lainvalmisteluprosessi on pitkä ja viivästyksiä saattaa matkan varrella esiintyä.

Tällä hetkellä Lähetehanke on esivalmisteluasteella.
Avaa havainnollinen esimerkki <http://lainvalmistelu.finlex.fi/>

HALLITUKSET JA TOIMIKUNNAT 2018 - 2019

SUOMEN HAMMASTEKNIKKOSEURA RY

	NIMI	GSM	E-MAIL	TOIMIKUNTA
Puheenjohtaja	Ilkka Tuominen	040 540 4880	puheenjohtaja@hammasteknikko.fi	Kv ja kotim. toiminta
Varapj.	Teppo Kariluoto	040 588 1023	webmaster@hammasteknikko.fi	www-sivut
Hallitus	Riikka Velling	050 552 8885	vellingriikka@hammasteknikko.fi	
	Kirsi Raunio	050 303 0871	kirsi.raunio@hammasteknikko.fi	
	Tapio Jokela	040 579 7641	tapio.jokela@hammasteknikko.fi	
Varajäsenet	Heidi Koskela	040 844 9821	heidi.koskela@hammasteknikko.fi	
	Teemu Oinio	045 6732109	teemu.oinio@hammasteknikko.fi	
Hammasteknikko-lehti				
vt.päätoimittaja	Ilkka Tuominen	040 540 4880	paatoimittaja@hammasteknikko.fi	
	Anders Wollstén	0500 68 3928	anders@impladent.fi	
	Kirsi Raunio	050 303 0871	kirsi.raunio@hammasteknikko.fi	
	Tapio Jokela	040 579 7641	tapio.jokela@hammasteknikko.fi	
Taittäjä	Eero Mattila	0400 790 889	taittäjä@hammasteknikko.fi	
Virkistys tmk	Teemu Oinio	045 6732109	virkestys@hammasteknikko.fi	puheenjohtaja
	Maiju Iltanen			
	Heli Knuutila			
Koulutustoimikunta				
	Jukka Salonen	050 594 3638	jukka.salonen@hammasteknikko.fi	
	Esko Kähkönen	050 371 1200	estech@kolumbus.fi	
	Mikko Kääriäinen	0400 666722	ceramikko@ceramikko.fi	
	Teemu Oinio	045 6732109	teemu.oinio@hammasteknikko.fi	
	Ilkka Garaisi	040 560 0400	ilkka.garaisi@alueenhammas.fi	
	Ilkka Tuominen	040 540 4880	ilkka.tuominen@hammasteknikko.fi	
Sihteeri	Juha Pentikäinen	050 413 6199	sihteeri@hammasteknikko.fi	

ERIKOISHAMMASTEKNIKKOLIITTO RY

	NIMI	GSM	E-MAIL	TOIMIKUNTA
Puheenjohtaja	Ilkka Garaisi	040 560 0400	puheenjohtaja@ehtl.fi	Kv toiminta, eettinen
Hallitus	Tapani Korkeala	050 5984734	varapuheenjohtaja@ehtl.fi	Koulutus, viestintä
	Jarno Niskanen	040 766 7614	jarno.niskanen@ehtl.fi	eettinen, koulutus
	Johan Järvinen	040 1826 262	johan.jarvinen@ehtl.fi	viestintä
	Teppo Kariluoto	040 588 1023	teppo.kariluoto@ehtl.fi	projektipäällikkö, viestintä
	Juri Koivistoinen	040-362 3554	juri.koivistoinen@ehtl.fi	
Varajäsenet	Ilkka Tuominen	040 5404880	ilkka.tuominen@kolumbus.fi	
	Virpi Vuollet	040-820 0888	virpivuollet@yahoo.com	
	Pauli Nurmi	050 557 0399	pauli.nurmi@ehtl.fi	eettinen, huomionsoitus
Jäsentuotteet:	Marketta Rautiala	050-406 8853	Markkinointi	markkinointi
Sihteeri	Juha Pentikäinen	050 413 6199	sihteeri@ehtl.fi	.

HAMMASLABORATORIOLIITTO RY

	NIMI	GSM	E-MAIL
Puheenjohtaja	Terhi Klint-Pihlajamaa	040 5269676	hamlab-ksalonen@kotiposti.net
Toiminnanj.	Markku Annaniemi	040 720 9855	markku.annaniemi@hammaslaboratorioliitto.fi
Varapj.	Markku Sinisalo	040 5449825	
Hallitus	Anders Wollstén	0500 68 3928	anders@impladent.fi
	Olli Ilmavalta	0400 5269676	
	Ilkka Tuominen	040 5404880	ilkka.tuominen@kolumbus.fi
	Markku Sinisalo	040 5449825	
	Mia Niemi		
Varajäsenet	Jukka Salonen	varajäsen	
	Timo Nieminen	varajäsen	

HAMMASTEKNIKKO

H A M M A S T E K N I S E N A L A N E R I K O I S L E H T I

Mediakortti 2019

Lehden julkaisija: Suomen Hammasteknikkoseura ry
Toimituksen osoite: Mannerheimintie 52 A 1 00250 Helsinki
Puhelin: 09 - 278 7850
Sähköposti: shts@hammasteknikko.fi
Kotisivu: www.hammasteknikko.fi, email: webmaster@hammasteknikko.fi
vt. päätoimittaja: Ilkka Tuominen, puh. 040 540 4880, email: paatoimittaja@hammasteknikko.fi
Taitto: Eero Mattila, puh. 0400-790 889, email: taittaja@hammasteknikko.fi
Mainosmyynti: mainosmyynti@hammasteknikko.fi

Laskutus: Juha Pentikäinen, email: sihteeri@hammasteknikko.fi
Puhelin: 050-413 6199
Laskutusosoite: Mannerheimintie 52 A 1 00250 Helsinki

Levikki: n. 1 000 kpl

Lehden koko: A4, 24 - 36 sivua, 4 - väri
Palstan leveys: 1 palsta 57mm, 2 palsta 120 mm
Painopinta-ala: 182 x 280 mm
Etusivun ilmoituskoko: 134 x 195 mm
Ilmoitusaineistot: Sähköinen aineisto , väriprofiili Fokra 39
Painomenetelmä: Offset, paperi MultiArkSilk 115 g,
Painopaikka: Painotalo Plus Digital Oy, Ilmarisentie 7, 15101 LAHTI, puh. 050 595 5979

Ilmoitushinnat:	Koko	4-väri
	1/8	245 euroa
	1/4	375 euroa
	1/2	700 euroa
	1/1	1 400 euroa

Alennukset: Toisto- ja paljousalennukset sopimuksen mukaan

Maksun saaja: SHtS ry
Pankki: IBAN: FI54 1021 3000 5023 90 SWIFT: NDEAFIHH

Ilmoituksen peruutus: Kirjallisesti aineistopäivään mennessä
Reklamaatiot: Kirjallisesti 14 päivän kuluessa tarkistuskappaleen vastaanottamisesta

Ilmestymisaikataulu:	N:o	Ilmestymisviikko	Aineistopäivä ilmoitukset	Aineistopäivä artikkelit
	1.	9. viikko	11.02.	04.02.
	2.	20. viikko	30.04.	22.04.
	3.	38. viikko	03.09.	27.08.
	4.	51. viikko	03.12.	26.11.

Prässää täydelliseksi!

initial^{TM}

LiSi Press ja
LiSi PressVest
GC :ltä

Litium-
disilikaatti-
lasikeramia

GC EUROPE N.V.
Head Office
Tel. +32.16.74.10.00
info@gceurope.com
www.gceurope.com

GC NORDIC AB
Finnish Branch
Tel. +358.40.9000.757
info@finland.gceurope.com
www.finland.gceurope.com

'GC.'

PlanEasyMill™

Nopea, kotimainen jyrsinpalvelu hammaslaboratorioille

- Suomen ainoa **ISO 9001** -sertifioitu hammasalan jyrsin keskus
- **ISO 13485** -sertifioitu lääkintälaitteiden valmistuksen laatu järjestelmä

PlanEasyMill-tiimi:

Myyntipäällikkö Ari Uronen, puh. 020 7795 268

Tuotantopäällikkö Jarmo Kukkonlehto, puh. 020 7795 824

CAD/CAM-tuki Samuli Koponen, puh. 020 7795 224

Hammasteknikko Janne Mettälä, puh. 020 7795 028

Projektipäällikkö, CAD/CAM Saara-Maria Kaltiainen puh. 020 7795 021

Plandent Oy, Asentajankatu 6 | 00880 Helsinki | Puh. 020 347 347 (laboratoriotuotteet)

www.plandent.fi | www.plannet.fi | www.facebook.com/PlandentOy | planeasymill@plandent.com

